ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Ιουλίου 2017

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Βουλγαρίας για το 2017 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Βουλγαρίας για το 2017

(2017/C 261/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ([1]), και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ([2]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 16 Νοεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 16 Νοεμβρίου 2016, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Βουλγαρία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση.

(2) Η έκθεση χώρας του 2017 για τη Βουλγαρία δημοσιεύτηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Βουλγαρίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Ιουλίου 2016, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Βουλγαρίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, η έκθεση περιλάμβανε εμπεριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν επίσης στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Από την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Βουλγαρία εμφανίζει υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, η Βουλγαρία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ανισορροπίες που συνδέονται με εναπομένουσες αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού τομέα και υψηλό εταιρικό δανεισμό σε συνθήκες υψηλής μακροχρόνιας ανεργίας.

(3) Η Βουλγαρία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2017 στις 17 Μαΐου 2017, μετά τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας.

([1]) ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.
([2]) ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

(4) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), όταν είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις στην οικεία συμφωνία εταιρικής σχέσης και στα σχετικά προγράμματα. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.

(5) Η Βουλγαρία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο πρόγραμμα σύγκλισης για το 2017, η κυβέρνηση, έχοντας ως αφετηρία ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση το 2016, προβλέπει ονομαστικό έλλειμμα 0,6 % του ΑΕΠ το 2017. Το ονομαστικό έλλειμμα προβλέπεται να βελτιωθεί ελαφρώς σε 0,5 % του ΑΕΠ το 2018 και θα μετατραπεί σε μικρό πλεόνασμα στη συνέχεια. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος —που συνίσταται σε διαρθρωτικό έλλειμμα ύψους 1 % του ΑΕΠ— σχεδιάζεται να τηρηθεί με ένα περιθώριο απόκλισης καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2017, ο δείκτης του χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σταδιακά από 29,5 % του ΑΕΠ το 2016 σε 23,8 % το 2020. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβλέψεις είναι ευλογοφανές.

(6) Στις 12 Ιουλίου 2016 το Συμβούλιο συνέστησε στη Βουλγαρία να επιτύχει, για το 2017, ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή 0,5 % του ΑΕΠ προς την κατεύθυνση της επίτευξης του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου. Τα απολογιστικά στοιχεία δείχνουν ότι η Βουλγαρία είχε ήδη ξεπεράσει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο της το 2016. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2017, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να αναστραφεί από πλεόνασμα 0,1 % του ΑΕΠ το 2016 σε έλλειμμα 0,4 % του ΑΕΠ το 2017 και 0,3 % του ΑΕΠ το 2018, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής. Παρά την εν λόγω επιδείνωση, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να παραμείνει υψηλότερο από τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο και κατά τα δύο έτη. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Βουλγαρία προβλέπεται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2017 και το 2018.

(7) Οι προσπάθειες για βελτίωση της είσπραξης των φόρων είναι σε εξέλιξη. Παρά τις βελτιώσεις, η φορολογική συμμόρφωση εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση. Η παραοικονομία και η αδήλωτη εργασία εξακολουθούν να είναι υψηλές. Η διοικητική επιβάρυνση φορολογικού χαρακτήρα έχει μειωθεί αλλά παραμένει σημαντική. Τα μέτρα για τον περιορισμό της γραφειοκρατίας φαίνεται να έχουν αποφέρει μέχρι τώρα περιορισμένα αποτελέσματα και δεν υπάρχουν ενδείξεις για σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά την οικειοθελή φορολογική συμμόρφωση. Υπό αυτές τις συνθήκες, η επιβολή των κανόνων φαίνεται να είναι ζωτικής σημασίας, όχι μόνο για να εφαρμόζονται οι έλεγχοι, αλλά και για να ενισχύεται η πρόληψη της μη τήρησης των φορολογικών υποχρεώσεων. Το σχέδιο δράσης για την ενιαία εθνική στρατηγική 2015-2017, που έχει στόχο να βελτιωθεί η είσπραξη των φόρων, να αντιμετωπιστεί η παραοικονομία και να μειωθεί το κόστος συμμόρφωσης, φαίνεται να είναι χρήσιμο εργαλείο, ιδίως για την αξιολόγηση και τη βελτίωση του συντονισμού και της αποτελεσματικότητας των διαφόρων διοικητικών φορέων που εργάζονται στον τομέα της φορολογίας. Μια εκ των υστέρων ανάλυση των επιπτώσεων των συγκεκριμένων μέτρων θα μπορούσε να συμβάλει στην ορθή αξιολόγηση, σχεδίαση και στοχοθέτηση των μελλοντικών μέτρων φορολογικής συμμόρφωσης. Τα εν λόγω μέτρα θα συμπεριληφθούν σε μια συνολική ενιαία εθνική στρατηγική που θα αντικαταστήσει την τρέχουσα στρατηγική, η οποία λήγει στο τέλος του 2017.

(8) Οι βουλγαρικές αρχές, σε διαβούλευση και συνεργασία με τους αρμόδιους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, διενήργησαν ελέγχους ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων του τραπεζικού και ασφαλιστικού τομέα, καθώς και επανεξέταση των στοιχείων ενεργητικού των ιδιωτικών συνταξιοδοτικών ταμείων. Ενώ τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν τη συνολική ευρωστία των εν λόγω τομέων, επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη τρωτών σημείων, μεταξύ άλλων και σε ορισμένα συστημικά ιδρύματα. Δεδομένου ότι τα επακόλουθα μέτρα δεν έχουν ακόμη τεθεί πλήρως σε εφαρμογή, η πηγή της τρωτότητας παραμένει. Επιπλέον, ορισμένα θέματα, συμπεριλαμβανομένης της αποτίμησης των μη ευχερώς ρευστοποιήσιμων χρηματοπιστωτικών μέσων και περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των ανοιγμάτων με συνδεόμενα μέρη, δεν είχαν αντιμετωπιστεί πλήρως από τους τρεις ελέγχους. Οι εποπτικές αρχές θα μπορούσαν να ακολουθήσουν μια πιο συντηρητική προσέγγιση για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων. Τα εκκρεμή ζητήματα στον τομέα των ασφαλίσεων περιλαμβάνουν επίσης τη μεταχείριση ορισμένων αντασφαλιστικών συμβάσεων, ορισμένες ασφαλιστικές εισπρακτέες απαιτήσεις και την εποπτεία σε επίπεδο ομίλου.

(9) Για να αντιμετωπίσει το ενδεχόμενο επανεμφάνισης παρόμοιων ανισορροπιών στο μέλλον, τα μέτρα για τη βελτίωση της εποπτείας των τραπεζών θα πρέπει να οριστικοποιηθούν, ενώ απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση της εποπτείας του μη τραπεζικού τομέα. Η αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμώνται δύσκολα και των επισφαλών επιχειρηματικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της δανειοδότησης συνδεδεμένων μερών, παραμένει μία από τις βασικές προκλήσεις για τις αρχές. Η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας έχει δρομολογήσει ένα σχέδιο για τη μεταρρύθμιση

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

και την ανάπτυξη της τραπεζικής εποπτείας, με βάση, μεταξύ άλλων, τα πορίσματα της Παγκόσμιας Τράπεζας και του ΔΝΤ. Το σχέδιο αυτό έχει πλέον τεθεί σε εφαρμογή, αλλά ενδέχεται να χρειαστεί να τροποποιηθεί με βάση τα πορίσματα του Προγράμματος Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα. Οι αδυναμίες στην εποπτεία που στοιχειοθετήθηκαν βάσει του ελέγχου του ασφαλιστικού τομέα και της επανεξέτασης των συνταξιοδοτικών ταμείων καθιστούν εμφανές ότι είναι ανάγκη η Επιτροπή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας να αναπτύξει και να εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ενίσχυσης της εποπτείας, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της εσωτερικής της διακυβέρνησης και λειτουργίας. Για να εξασφαλιστεί η πλήρης αξιοπιστία, ένα τέτοιο σχέδιο θα πρέπει να στηρίζεται στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές στον εν λόγω τομέα και να εκπονηθεί και να υλοποιηθεί σε στενή συνεργασία με τους αρμόδιους ευρωπαϊκούς φορείς, ενσωματώνοντας εισροές από τρίτους παρόχους υπηρεσιών ανάλογα με τις ανάγκες.

(10) Το εταιρικό χρέος παραμένει υψηλό (πολύ υψηλότερο από εκείνο των ομολόγων χωρών), επιβαρύνοντας τους ισολογισμούς των επιχειρήσεων και περιορίζοντας δυνητικά την πιστωτική ζήτηση και τις επενδύσεις σε μεσοπρόθεσμη βάση. Για να μειωθεί το επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων εταιρικών δανείων, το οποίο παραμένει υψηλό, οι αρχές θα πρέπει να διευκολύνουν τη διαδικασία αναδιάρθρωσης των δανείων των τραπεζών με βάση ένα ολοκληρωμένο σύνολο εργαλείων. Για παράδειγμα, η επιτάχυνση της μεταρρύθμισης του πλαισίου αφερεγγυότητας θα βελτιώσει το νομικό περιβάλλον για την αντιμετώπιση επισφαλών δανείων και την παροχή ευκαιριών εξωδικαστικής αναδιάρθρωσης. Πέραν του πλαισίου αφερεγγυότητας, η εργαλειοθήκη θα μπορούσε να περιλαμβάνει εποπτική καθοδήγηση προς τράπεζες με ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων. Θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει δράσεις για να καταστούν πιο διαφανή τα δεδομένα σχετικά με την ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων ως συμβολή στην εμβάθυνση της δευτερογενούς αγοράς για μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

(11) Οι πρόσφατες εξελίξεις στην αγορά εργασίας ήταν θετικές, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν διαρθρωτικά προβλήματα. Το εργατικό δυναμικό συνεχίζει να συρρικνώνεται λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, σε συνδυασμό με τη μετανάστευση. Καθώς η οικονομία είναι σε διαδικασία διαρθρωτικών αλλαγών, είναι ουσιώδες να αξιοποιηθεί καλύτερα το αχρησιμοποίητο εργατικό δυναμικό. Επί του παρόντος, η αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από μεγάλο μερίδιο μακροχρόνια ανέργων στο συνολικό ποσοστό ανεργίας και από υψηλή αεργία, περιορισμένη ενσωμάτωση των νέων στην αγορά εργασίας, καθώς και ελλείψεις και αναντιστοιχίες δεξιοτήτων. Ενώ το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης το 2015, το ποσοστό της μακροχρόνιας ανεργίας και το ποσοστό των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, καθώς και το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης των ατόμων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικές προκλήσεις. Απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις, οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας δεν είναι επαρκώς προσανατολισμένες προς τις μειονεκτούσες ομάδες και τις ανάγκες τους, γεγονός το οποίο εμποδίζει την απασχολησιμότητά τους. Επιπλέον, η ανεπαρκής ενοποίηση των υπηρεσιών απασχόλησης και των κοινωνικών υπηρεσιών για τους δικαιούχους κοινωνικών παροχών, μπορεί να περιορίσει τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας.

(12) Η βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων και η ενίσχυση της παροχής υψηλής ποιότητας κανονικής εκπαίδευσης, χωρίς αποκλεισμούς, εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, με πιθανές συνέπειες για τη φτώχεια. Ενώ ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού για τα παιδιά έχει μειωθεί ελαφρώς, παραμένει ένας από τους υψηλότερους στην Ένωση και συνδέεται στενά με το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων. Οι επιδόσεις στις βασικές δεξιότητες, όπως μετρώνται από το Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών του ΟΟΣΑ για το 2015 (PISA), δείχνουν ότι το ποσοστό μαθητών με μειωμένες επιδόσεις στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες εξακολουθεί να είναι ένα από τα υψηλότερα στην Ένωση. Η προβλεπόμενη μεθοδολογία για τη βελτίωση της σχολικής χρηματοδότησης δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί. Η εν λόγω μεθοδολογία στοχεύει σε δικαιότερα αποτελέσματα, μέσω πρόσθετης στήριξης σχολείων με χαμηλές επιδόσεις. Τα παιδιά που προέρχονται από οικογένειες με χαμηλότερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση, ιδίως οικογένειες Ρομά, δεν έχουν εκ των πραγμάτων ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι υπό μεταρρύθμιση, αλλά η ποιότητά της και η συνεργασία με τις επιχειρήσεις και τους κοινωνικούς εταίρους είναι ανεπαρκής. Το διττό σύστημα εκπαίδευσης εξακολουθεί να τίθεται σε εφαρμογή. Η χρηματοδότηση βάσει επιδόσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επιδιώκει να βελτιώσει την ποιότητα και τη σχέση με την αγορά εργασίας.

(13) Η περιορισμένη προσβασιμότητα, η χαμηλή χρηματοδότηση, η μετανάστευση των επαγγελματιών και τα πενιχρά αποτελέσματα στον τομέα της υγείας εξακολουθούν να συνιστούν βασικές προκλήσεις για το σύστημα υγείας. Η χαμηλή κάλυψη ασφάλισης ασθένειας, συμπεριλαμβανομένης της χαμηλής δημόσιας κάλυψης των ιατρικών υπηρεσιών σε εξωτερικά ιατρεία και των υψηλών άμεσων πληρωμών από τους ασθενείς, καθιστούν δύσκολη για ορισμένους την πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Τα πρόσφατα μέτρα, όπως η σύναψη επιλεκτικών συμβάσεων νοσοκομειακών υπηρεσιών με βάση τον Εθνικό Χάρτη Υγείας, έχουν τη δυνατότητα, εάν εφαρμοστούν πλήρως. να βελτιώσουν την ισότιμη πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

(14) Ο κατώτατος μισθός στη Βουλγαρία, παρότι παραμένει ο χαμηλότερος στην Ένωση, έχει αυξηθεί σημαντικά από το 2011. Έχει επιτευχθεί περιορισμένη πρόοδος όσον αφορά τη δημιουργία ενός αντικειμενικού μηχανισμού, παρά το ότι οι εργοδότες και τα συνδικάτα συμφωνούν για τα κριτήρια. Η απουσία διαφανούς μηχανισμού, που να λαμβάνει υπόψη τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις συνθήκες της αγοράς εργασίας και τη θεσμική πτυχή της εφαρμογής τους, ενδέχεται να θέτουν σε κίνδυνο τη σωστή ισορροπία μεταξύ των στόχων στήριξης της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας, αφενός, και διασφάλισης του εργατικού εισοδήματος, αφετέρου. Παρά ορισμένες εντάσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων κατά τις αποτυχημένες διαπραγματεύσεις για τα ελάχιστα όρια κοινωνικής ασφάλισης για το 2017, ο κοινωνικός διάλογος στη χώρα παραμένει σε ισχύ.

(15) Το υψηλό ποσοστό ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού εξακολουθεί να αποτελεί μεγάλη οικονομική και κοινωνική πρόκληση. Η Βουλγαρία εξακολουθεί να είναι το φτωχότερο κράτος μέλος στην Ένωση, ενώ πληθυσμιακές ομάδες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, όπως οι Ρομά, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα που ζουν σε αγροτικές περιοχές, πλήττονται δυσανάλογα. Μετά από πολλά χρόνια σημαντικής βελτίωσης, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας για τους ηλικιωμένους επιδεινώθηκε σημαντικά. Οι ηλικιωμένες γυναίκες διατρέχουν ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, δεδομένων των, κατά κανόνα, βραχύτερων περιόδων καταβολής συνταξιοδοτικών εισφορών. Ενώ η κατάσταση της σχετικής φτώχειας των παιδιών έχει βελτιωθεί, τα επίπεδα φτώχειας εντός της ομάδας αυτής εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλά. Η αποϊδρυματοποίηση των παιδιών διατηρεί τη δυναμική της με την έγκριση του νέου σχεδίου δράσης. Ωστόσο, η διαδικασία όσον αφορά τους ενηλίκους και τα άτομα με αναπηρίες εξακολουθεί να υπολείπεται των προσδοκιών. Η εισοδηματική ανισότητα αποτελεί σημαντικό και διογκούμενο πρόβλημα. Η αναλογία του εισοδήματος του πλουσιότερου 20 % των νοικοκυριών προς το εισόδημα του φτωχότερου 20 % αυξήθηκε από 6,1 το 2012 σε 7,1 το 2015 και είναι από τις υψηλότερες στην Ένωση. Στη Βουλγαρία, η διαφορά της εισοδηματικής ανισότητας πριν και μετά τους φόρους και τις κοινωνικές μεταβιβάσεις είναι μεταξύ των μικρότερων στην Ένωση. Το σύστημα κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένου του γενικού συστήματος ελάχιστου εισοδήματος, δεν παρέχει επαρκή στήριξη. Η κάλυψη των ατόμων που λαμβάνουν κοινωνικές παροχές παραμένει χαμηλή, με πολύ περιοριστικές προϋποθέσεις εισόδου. Το επίπεδο του ελάχιστου εισοδήματος παραμένει χαμηλό. Δεν έχει αναπροσαρμοστεί από το 2009 και δεν έχει διαφανή μηχανισμό προσαρμογής.

(16) Τα μέτρα για τη βελτίωση του συστήματος δημόσιων προμηθειών έχουν ληφθεί, αλλά δεν έχει διαπιστωθεί ακόμη η συγκεκριμένη προστιθέμενη αξία τους. Πρέπει να διασφαλιστεί η κατάλληλη και αποτελεσματική εφαρμογή του νέου συστήματος εκ των προτέρων ελέγχων βάσει κινδύνου. Η εφαρμογή των συστάσεων που περιέχει η επανεξέταση του συστήματος προσφυγών εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, δεδομένου ότι οι αποτελεσματικές διαδικασίες προσφυγής είναι το κλειδί για την υλοποίηση σημαντικών έργων. Μετά την αξιολόγησή της, η διοικητική ικανότητα της Υπηρεσίας Δημόσιων Προμηθειών θα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να αποτυπώνει τις λειτουργίες της εν λόγω Υπηρεσίας. Επιπλέον, η διοικητική ικανότητα των αναθετουσών αρχών θα πρέπει να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων μέσω της αξιοποίησης της μεθοδολογικής υποστήριξης που παρέχει η Υπηρεσία Δημόσιων Προμηθειών και των κεντρικών και/ή επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών που παρέχουν οι Κεντρικές Αρχές Αγορών για την κεντρική διοίκηση, τους δήμους και τον τομέα της υγείας. Οι εργασίες για την εφαρμογή των ηλεκτρονικών δημόσιων προμηθειών, προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια των δημόσιων προμηθειών, πρέπει να ολοκληρωθούν. Η διασφάλιση της αμεροληψίας των δημόσιων διαγωνισμών και η πρόληψη τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων εξακολουθούν να αποτελούν πηγή σημαντικών ανησυχιών. Παρά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των δημόσιων οργανισμών παραμένει περιορισμένη. Το 2016 οριστικοποιήθηκαν μεν ορισμένες νομικές τροποποιήσεις ώστε να δημιουργηθεί το κατάλληλο νομικό πλαίσιο, αλλά η εφαρμογή και υλοποίησή τους με αποτελεσματικό και συστηματικό τρόπο αποτελεί πρόκληση.

(17) Το 2016, η Βουλγαρία ενέκρινε σημαντικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι συνεχιζόμενες ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία και την ποιότητα του συστήματος απονομής δικαιοσύνης. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις εγκρίθηκαν μόλις πρόσφατα, είναι πολύ νωρίς για να αξιολογηθεί ο αντίκτυπός τους. Απαιτούνται περαιτέρω μέτρα σε διάφορους τομείς. Η διαφθορά επίσης εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρή πρόκληση για τη Βουλγαρία και συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά τις επενδύσεις, τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Το 2015 οι αρχές παρουσίασαν μια φιλόδοξη στρατηγική για την καταπολέμηση της διαφθοράς, αλλά η εφαρμογή της βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Η βουλγαρική πολιτική για την καταπολέμηση της διαφθοράς εξακολουθεί να προσκρούει στην αδυναμία και στον κατακερματισμό των θεσμικών οργάνων, στα πενιχρά αποτελέσματα όσον αφορά την άσκηση διώξεων σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου και στην ισχνή κοινοβουλευτική στήριξη των μεταρρυθμίσεων. Στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου ([1]), η Βουλγαρία λαμβάνει συστάσεις για τη δικαστική μεταρρύθμιση και την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. Οι τομείς αυτοί δεν καλύπτονται, επομένως, από τις συστάσεις ανά χώρα για τη Βουλγαρία.

(18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Βουλγαρίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2017 για τη χώρα. Αξιολόγησε επίσης τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί στη Βουλγαρία κατά τα προηγούμενα έτη.

(19) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Βουλγαρία αναμένεται να συμμορφωθεί με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

(20) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της αξιολόγησης αυτής, οι συστάσεις του Συμβουλίου που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 2 και 3 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Βουλγαρία να λάβει μέτρα το 2017 και το 2018 προκειμένου:

([1]) Απόφαση 2006/929/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Βουλγαρία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 58).

1. Να βελτιώσει περαιτέρω την είσπραξη των φόρων και τη φορολογική συμμόρφωση, μεταξύ άλλων μέσω ενός ολοκληρωμένου συνόλου μέτρων πέραν του 2017. Να εφαρμόσει αυστηρότερα τα μέτρα που περιορίζουν την έκταση της παραοικονομίας, ιδίως της αδήλωτης εργασίας.

2. Να λάβει επακόλουθα μέτρα κατόπιν των επανεξετάσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα, ιδίως όσον αφορά τις συμβάσεις αντασφάλισης, την εποπτεία σε επίπεδο ομίλου, τα περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται δύσκολα και τα ανοίγματα με συνδεόμενα μέρη. Να βελτιώσει την τραπεζική και μη τραπεζική εποπτεία μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης, σε στενή συνεργασία με ευρωπαϊκούς φορείς. Να διευκολύνει τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων εταιρικών δανείων, που παραμένουν σε υψηλό επίπεδο, με βάση ένα ολοκληρωμένο σύνολο εργαλείων, μεταξύ άλλων με την επίσπευση της μεταρρύθμισης του πλαισίου αφερεγγυότητας και την προώθηση μιας λειτουργικής δευτερογενούς αγοράς για μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

3. Να βελτιώσει τη στοχοθέτηση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας και την ενοποίηση των υπηρεσιών απασχόλησης και των κοινωνικών υπηρεσιών για τις μειονεκτούσες ομάδες. Να αυξήσει την παροχή ποιοτικής κανονικής εκπαίδευσης, ιδίως για τους Ρομά. Να αυξήσει την κάλυψη της ασφάλισης υγείας, να μειώσει τις άμεσες πληρωμές από τους ασθενείς και να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις σε επαγγελματίες του τομέα της υγείας. Να θεσπίσει, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, διαφανή μηχανισμό για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού. Να βελτιώσει την κάλυψη και την επάρκεια του ελάχιστου εισοδήματος.

4. Να εξασφαλίσει την αποτελεσματική υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Δημόσιων Προμηθειών 2014-2020.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2017.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

T. TÕNISTE